

Национален статистически институт
Ключови показатели за България*

Последни данни: 2 юли 2013 г.

Следваща актуализация: 1 октомври 2013 г.

		2010	2011	2012	Дек '12	Ян. '13	Февр. '13	Март '13	Април '13	Май '13
1. Производство										
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-7.2	-4.2	-6.0	-6.7	-8.1	-7.5	-6.4	-7.9	-11.2
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	2.1	5.8	-0.3	6.3	8.3	2.7	-3.0	-1.3	
		2010	2011	2012	IV тр. '11	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	0.4	1.8	0.8	1.2	1.2	0.8	0.7	0.6	0.4
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-46.2	-41.0	42.9	-45.6	-45.8	-38.0	-42.3	-40.0	-37.7
		2010	2011	2012	Дек '12	Ян. '13	Февр. '13	Март '13	Април '13	Май '13
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	-8.4	0.7	-2.4	-5.4	-5.6	-3.5	-1.6	3.1	
		2010	2011	2012	IV тр. '11	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	0.6	1.7	2.0	2.7	3.3	2.5	2.0	0.2	-1.0
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	69.5	70.9	70.5	71.9	69.9	71.3	69.5	71.4	68.0
Брутообразуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-18.3	-6.5	0.8	-5.1	0.3	0.8	-0.7	3.1	5.0
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.1	0.4	2.4	0.2	4.5	3.4	1.1	1.4	-0.7
4. Пазар на труда										
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	10.2	11.3	12.3	11.4	12.9	12.3	11.5	12.4	13.8
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-6.2	-2.9	-1.1	-1.7	-1.8	-1.1	-0.6	-0.7	0.1
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7.5	7.6	7.5	9.0	7.1	7.3	7.9	7.5	4.7
		2010	2011	2012	Дек '12	Ян. '13	Февр. '13	Март '13	Април '13	Май '13
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	6.5	7.5	8.7	7.8	8.4	7.6	7.7	8.8	8.2
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	6.4	5.8	13.3	9.7	5.0	4.4	3.6		
5. Международни трансакции										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-43.5	-40.6	-46.5	-50.9	-55.2	-45.4	-53.6	-57.4	-55.7
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	15561.2	20264.3	20793.1	1535.9	1777.0	1657.4	1782.0	1970.0	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-18324.8	-22420.4	-24415.2	-1869.4	-1825.8	-1992.7	-1894.2	-2123.4	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2763.7	-2156.1	-3622.1	-333.5	-48.9	-335.4	-112.3	-153.4	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	-533.1	39.2	-528.2	-354.4	-62.1	-411.9	116.8	519.2	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	977.3	1198.7	1301.6	-250.4	-109.4	343.0	123.0	38.7	
Портфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-635.4	-357.4	-930.6	-71.1	-334.7	-266.5	24.6	-19.5	
		2010	2011	2012	IV тр. '11	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	14.7	12.3	-0.4	11.3	-3.3	3.2	-0.6	-1.5	10.8
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	2.4	8.8	3.7	6.2	2.5	9.6	2.6	-0.4	5.6
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3.0	3.4	2.4	2.8	2.6	2.2	1.6	0.9	1.0
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	7.2	8.6	5.3	5.1	2.6	2.6	0.6	-1.4	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	5.5	8.8	9.7	6.8	7.6	5.3	2.6	1.1	2.6
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5.4	4.7	5.3	2.4	0.2	6.2	3.0	-4.3	1.6
7. Парични и финансови показатели										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	4.12	3.76	2.25	1.39	1.27	1.23	1.23	1.22	1.21
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	6.4	12.2	8.5	8.4	7.1	7.9	8.9	7.4	
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	1.1	3.2	3.0	2.9	3.4	3.0	2.4	2.3	
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.48	1.41	1.52	1.49	1.47	1.46	1.51	1.50	1.51
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	130.5	132.1	131.0	131.0	131.5	131.8	131.3	131.4	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през юни 2013 г. **показателят на доверие в промишлеността** се повишава с 2.5 пункта в сравнение с май. Последната анкета отчита намаляване на нивото на запасите от готова продукция.

През април 2013 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира спад от 1.3% спрямо съответния месец на 2012 г. (по предварителни данни). Намаление е отчетено в добивната промишленост - с 13.2%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.6%, докато в преработващата промишленост е регистриран ръст от 1.6%.

По предварителни данни **брутният вътрешен продукт (БВП)** през първото тримесечие на 2013 г. възлиза на 16 577 млн. лв. по текущи цени, като на човек от населението се падат 2 277 лева. При среден за тримесечието валутен курс от 1.482119 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 11 185 млн. долара и съответно на 1 536 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 8 476 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 164 евро. Според сезонно изгладените данни реалният ръст на БВП спрямо първото тримесечие на 2012 г. е 0.4%.

2. Индивидуално потребление

През април 2013 г. **общият показател на доверие на потребителите** се покачва с 2.3 пункта спрямо януарското си равнище, като при населението в градовете увеличението е 2.0 пункта, а при населението в селата - 2.5 пункта. Общата оценка на потребителите за развитието на настоящата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца се влошава (намаление на балансовия показател с 6.6 пункта), докато очакванията им за следващите дванадесет месеца са за известно подобрене в сравнение с мненията, изразени в предходната анкета.

През април 2013 г. **оборотът в търговията на дребно**, без търговията с автомобили и мотоциклети, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 3.1% над равнището от същия

месец на предходната година. Оборотът нараства съществено в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 22.3%, в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - със 17.7%, и в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 11.2%. Спад е регистриран в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 3.1%.

За **индивидуално потребление на населението** през първото тримесечие на 2013 г. се изразходват 78.4% от произведените БВП. Реалното намаление на показателя спрямо съответното тримесечие на 2012 г. е 1.0% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през април 2013 г. е с 3.4 пункта под нивото от януари и достига 68.0%.

Бруто образуването в основен капитал през първото тримесечие на 2013 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 5.0%. Относителният дял на тази категория в БВП е 18.2%.

4. Пазар на труда

През първото тримесечие на 2013 г. **общият брой на заетите лица** (на възраст 15 и повече навършени години) е 2 855.0 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 45.6%. В сравнение със същото тримесечие на 2012 г. относителният дял на заетите лица е с 0.5 пункта по-висок.

Безработните лица през първото тримесечие на 2013 г. са 456.4 хил., а коефициентът на безработица - 13.8%. В сравнение със същото тримесечие на предходната година броят на безработните се увеличава с 8.3%, а коефициентът на безработица нараства с 0.9 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през юни 2013 г. 7.5% от промишлените предприятия посочват **недостига на работна сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През март 2013 г. **средната работна заплата** е 796 лв. (по предварителни данни), което е с 3.9% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо март 2012 г. ръстът е 3.6%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през юни 2013 г. в сравнение с май се регистрира увеличение на **поръчките от чужбина** с 1.6 пункта.

За периода януари - април 2013 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 162.0 млн. евро (0.4% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 875.8 млн. евро (2.2% от БВП) за януари - април 2012 година.

Търговското салдо за януари - април 2013 г. е отрицателно в размер на 649.9 млн. евро (1.6% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 1 421.1 млн. евро (3.6% от БВП) за същия период на 2012 година.

Износът на стоки (FOB) за периода януари - април 2013 г. е 7 186.3 млн. евро, като нараства с 946.2 млн. евро (15.2%) в сравнение с този за същия период на 2012 г. (6 240.1 млн. евро). Износът за януари - април 2012 г. намалява на годишна база с 2%. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - април 2013 г. е 7 836.2 млн. евро, като нараства със 175.0 млн. евро (2.3%) спрямо същия период на 2012 г. (7 661.2 млн. евро). Ръстът на вноса за януари - април 2012 г. на годишна база е 10.8%.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - април 2013 г. са 13.2 млн. евро при 41.0 млн. евро за същия период на 2012 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** за периода януари - април 2013 г. са 408.5 млн. евро (1.0% от прогнозния БВП за 2013 г.) при 1 069 млн. евро (2.7% от БВП) за същия период на 2012 година.

За периода януари - април 2013 г. **портфейлните инвестиции – активи**, нарастват с 279.2 млн. евро при увеличение от 70.6 млн. евро за същия период на 2012 година. **Портфейлните инвестиции – пасиви**, намаляват с 316.9 млн. евро при намаление от 110.3 млн. евро за същия период на 2012 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през първото тримесечие на 2013 г. е отрицателно. **Вносът и износът на стоки и услуги** отбелязват ръст съответно от 5.6 и 10.8% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

6. Цени

През май 2013 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** нараства с 1.0% в сравнение със същия месец на 2012 година. Повишение на цените има във всички групи стоки, с изключение на „Здравеопазване“, „Транспорт“, „Развлечения и култура“ и „Съобщения“. Най-голямо увеличение е регистрирано в групата „Ресторанти и хотели“ - с 3.9%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през април 2013 г. спада с 1.4% в сравнение със същия месец на 2012 година. Цените намаляват в добивната промишленост - с 8.0%, в преработващата промишленост - с 1.3%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0.8%.

По данни от конюнктурната анкета през юни 2013 г. по-голямата част от промишлените предприемачи не предвиждат промяна в равнището на **продажните цени** през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През май 2013 г. **тримесечният индекс на межубанковия пазар СОФИБОР** намалява от 1.22 на 1.21% в сравнение с предходния месец при стойност 2.59% през май 2012 година.

През април 2013 г. годишният прираст на широките пари (**агрегат М3**) е 7.4% при 8.9% през март 2013 година. В края на април т.г. те са 62.609 млрд. лв. (77.5% от прогнозния БВП за 2013 г.) при 62.605 млрд. лв. към март 2013 г. (77.5% от БВП).

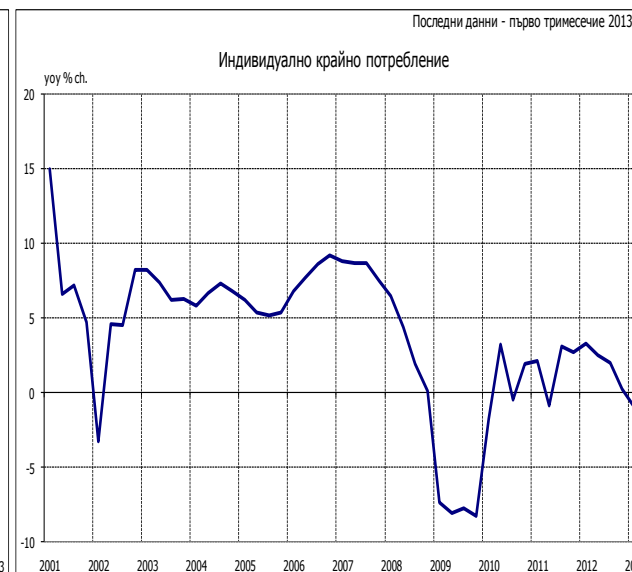
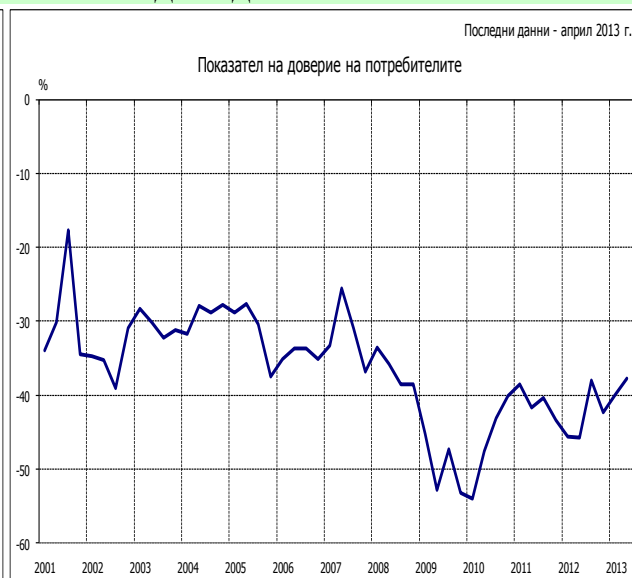
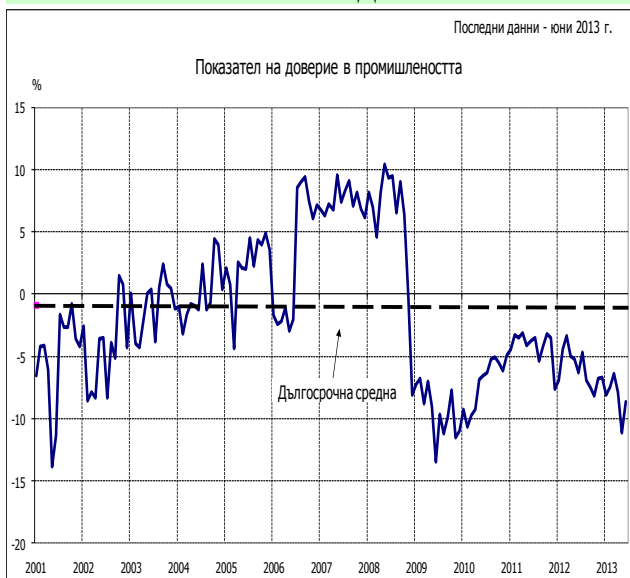
Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през април 2013 г. възлиза на 53.529 млрд. лева (66.2% от прогнозния БВП за 2013 г.). Кредитите за „Нефинансови предприятия“ се повишават с 4.3% на годишна база през април т.г. (4.4% ръст през март 2013 г.) и в края на месеца достигат 35.000 млрд. лева (43.3% от БВП). Кредитите за „Домакинства и НТООД“ са 18.529 млрд. лв. (22.9% от БВП) в края на април 2013 година.

През май 2013 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се увеличава в сравнение с предходния месец - от 1.50 на 1.51.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

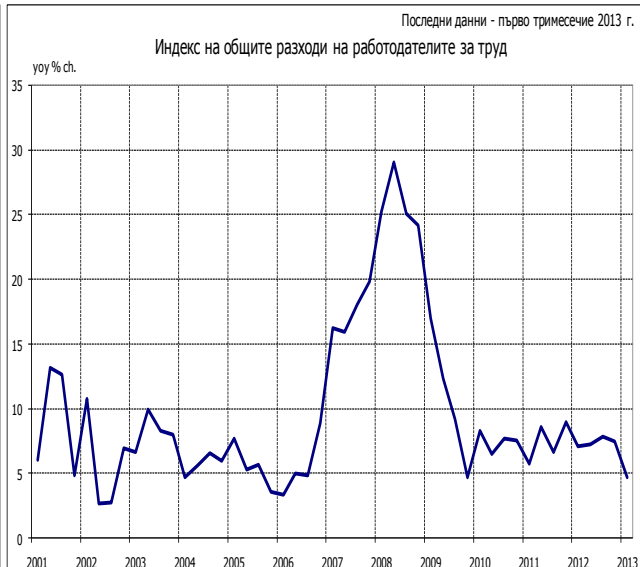
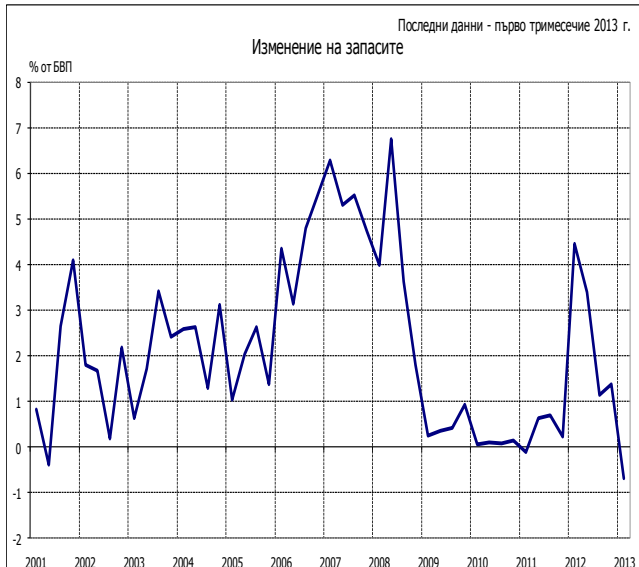
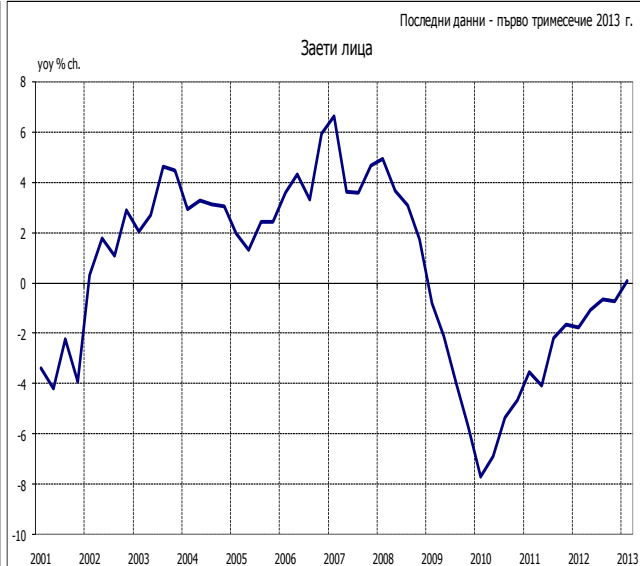
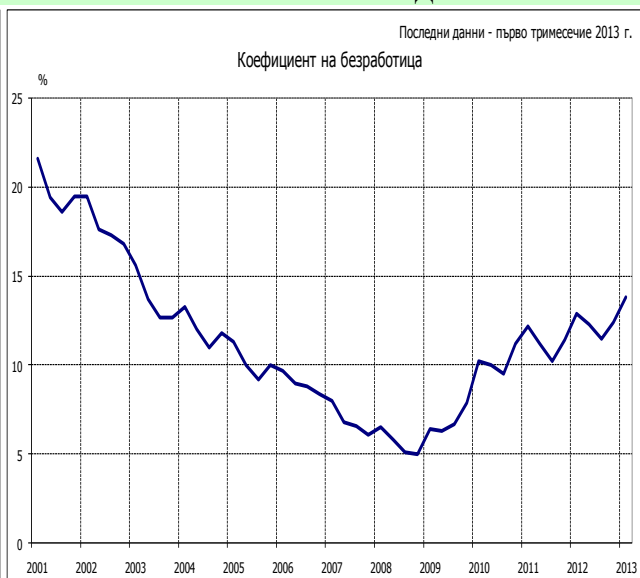
Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

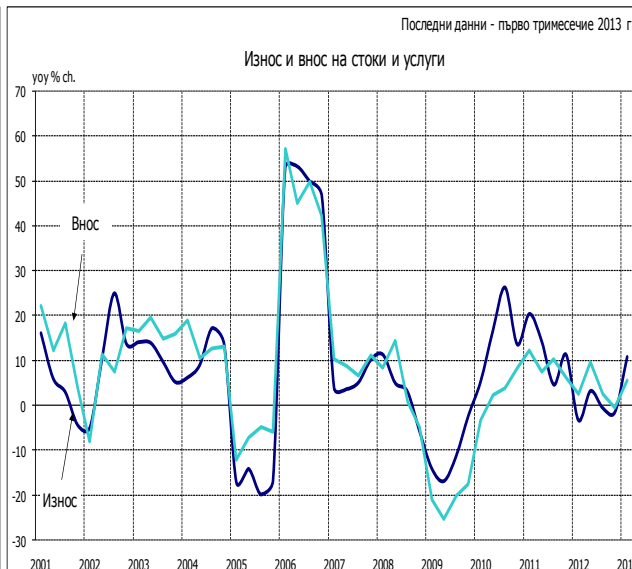
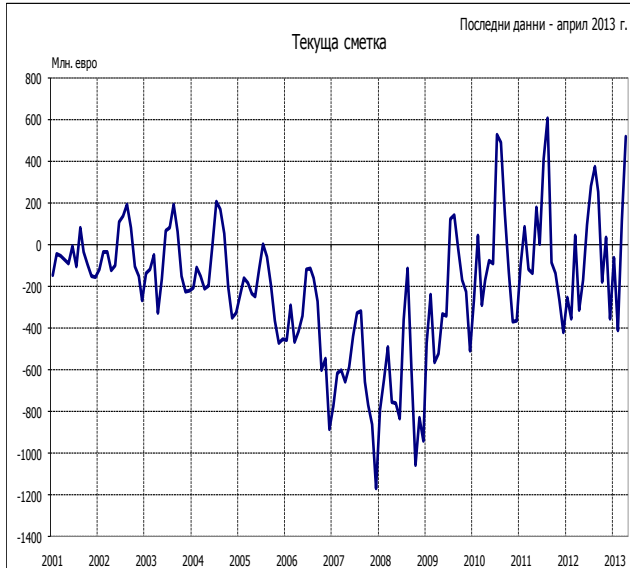
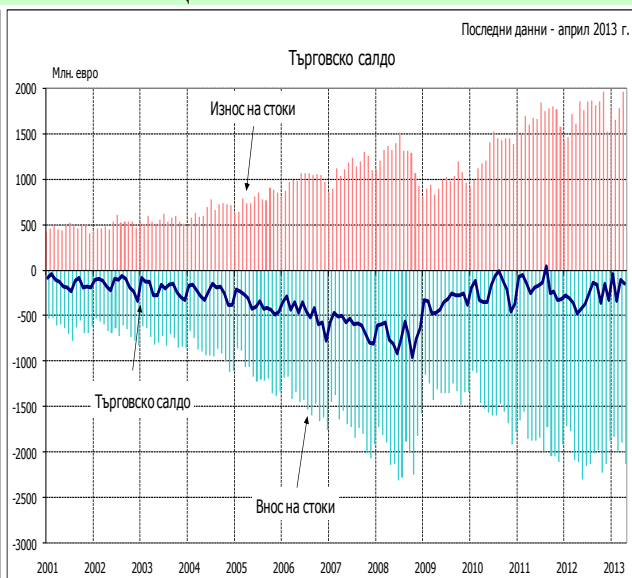
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

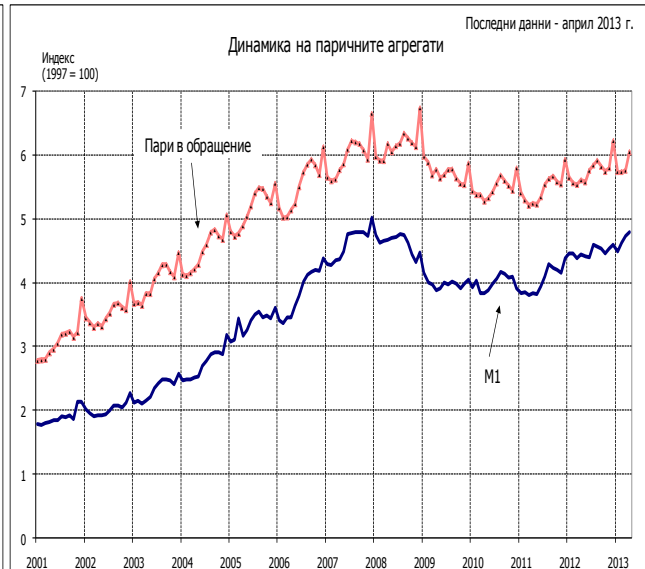
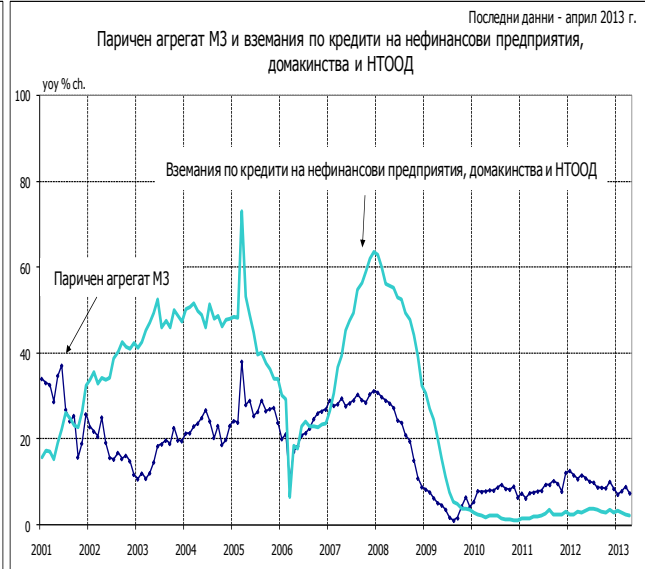
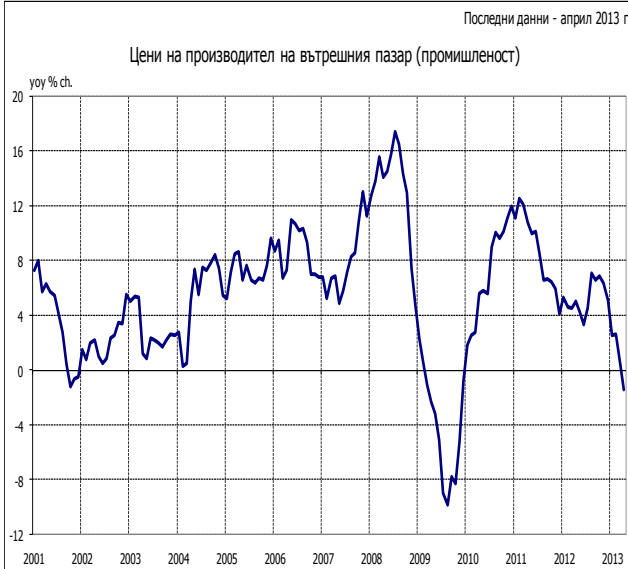
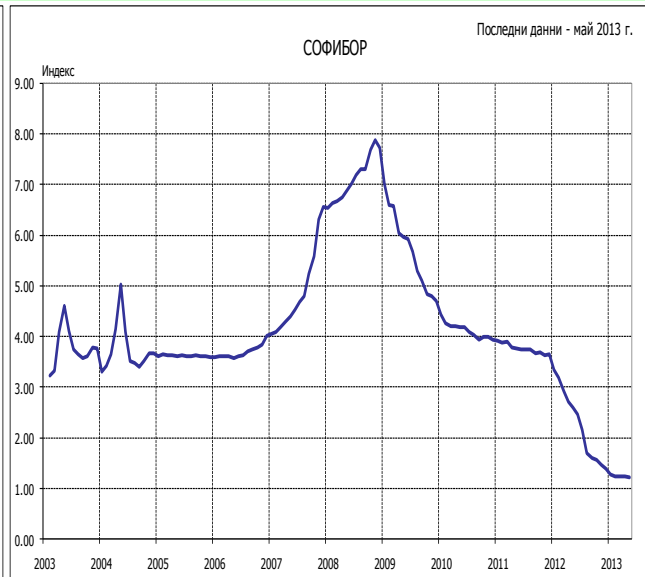

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Обяснителни бележки			
№	Показатели	Обяснение	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.).	НСИ
3.2.	Брутообразуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Безработица	Процент от работната сила на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ